

Januari 2017

Aan
Raadsleden gemeenten Heerhugowaard, Koggenland,
Hollands Kroon, Langedijk

Onderwerp **Aanpak hennepcriminaliteit**

Aanleiding

Om met de deur in huis te vallen:

Er is berekend dat er 30.000 hennepkwekerijen per jaar in Nederland actief zijn. Tussen de 17 en 20% hiervan worden jaarlijks door de politie ontmanteld. Wanneer strafrechtelijk naar de hennepcriminaliteit wordt gekeken dan kan men zeggen dat de pakkans gering is en dat de rechterlijke macht lage straffen oplegt. Het is dan ook niet gek dat 80% recidiveert. Verdachten zijn veelal Nederlandse mannen van middelbare leeftijd met een grote rol voor woonwagengebieden en OMG-leden. Daarnaast zien we ook criminelen van Marokkaanse, Turkse, Vietnamese en Chinese afkomst in de hennep. Hennepcriminelen proberen op allerlei manieren hun kwekerijen, processen en communicatie af te schermen. Ook doet men aan risicospreiding door meerdere kwekerijen op verschillende locaties te hebben. Hennepcriminelen houden zich vaak eveneens bezig met witwassen, fraude, geweld, synthetische drugs en vuurwapenhandel. Ook maken hennepcriminelen gebruik van het witwassen van geld in de bovenwereld. Kortom: hennepcriminaliteit is zware georganiseerde misdaad.

De belangrijkste ontwikkeling die zich de afgelopen jaren heeft voorgedaan is de uitbreiding van de Opiumwet met artikel 11a: de strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen. Met dit artikel kunnen facilitators strafrechtelijk worden vervolgd. Het heeft geleid tot het sluiten van veel growshops en een aanscherping van de zorgplicht voor verhuurders.

De risico's die verbonden zijn aan hennepcultuur zijn de volksgezondheid, brand, geweld, stank, wateroverlast en onveiligheidsgevoelens. Met het barrièremodel in het achterhoofd moeten politie en veiligheidspartners integraal samenwerken. De nadruk moet hierbij liggen op kopstukken, faciliteerders en gelegenheidsstructuren en het afpakken.

In voorliggende notitie nemen we u mee in de aanpak van de hennepcriminaliteit in het verzorgingsgebied van het basisteam Heerhugowaard voor 2017, nadat eerst een beeld wordt geschetst van de stand van zaken in Noord-Holland en in meer specifiek het basisteam Heerhugowaard.

Gevaarzetting

De, veelal, illegale stroomconstructies in de kwekerij leveren door de wirwar van kabels en transformatoren gevaarlijke situaties op. Bij kortsluiting en oververhitting slaan de stoppen niet door, waarmee de kans op brand en ontploffing zeer groot is¹.

Diefstal stroom

De professionaliteit van een kwekerij blijkt ook uit diefstal van elektriciteit. In bijna driekwart van de gevallen wordt door LIANDER aangetoond dat de stroom illegaal wordt afgenomen. Diefstal van elektriciteit wordt als een afzonderlijk misdrijf berecht.

Ripdeals

Criminele organisaties maken enorme winsten met de illegale teelt van hennep. Daarbij schuwen ze geweld, afpersing, corruptie en zelfs liquidaties niet. Criminelen deinzen er niet voor terug om kwekerijen van anderen leeg te halen. Er zou sprake zijn van een toenemende mate van betrokkenheid van de georganiseerde misdaad bij de illegale hennepsteelt². Om die reden worden grotere kwekerijen, en in toenemende mate ook de kleine thuiskwekerijen, steeds vaker voorzien van een vorm van beveiliging, meestal alarmsystemen of camera's, maar ook boobytraps kunnen worden geplaatst. Dit betekent dat de gevaarzetting voor de politie bij het binnen treden van dergelijke kweekpanden toeneemt, hier is zorg over uitgesproken.

Wietvelden

In de zomer van 2016 werden drie wietvelden aangetroffen midden in natuurgebied de Biesbosch met 1.018 wietplanten. Het vermoeden is dat er steeds vaker wietvelden worden aangelegd. Ook in de Eenheid Noord-Holland werd eind augustus 2016 een wietveld aangetroffen van 7 bij 7 meter met circa 150-200 planten.

Hennep in Noord-Holland

Van de 30.000 kwekerijen in Nederland, zijn er jaarlijks tussen de 2.000 en 2.500 kwekerijen in de eenheid Noord-Holland actief. Er zijn weinig verschillen met het landelijke beeld qua daders en werkwijze. Wat wel afwijkt van het landelijke beeld zijn de toename van het aantal rips. Met als triest voorbeeld de rip op de Tappersweg in Haarlem in juli 2016 waarbij een dodelijk slachtoffer viel. Zowel landelijk als binnen de eenheid Noord-Holland zijn er de afgelopen jaren talloze voorbeelden te noemen van spraakmakende zaken met een relatie met georganiseerde hennepsteelt.

Landelijk ziet men steeds vaker voorkomen dat agrariërs door criminelen benaderd worden om hun schuur ter beschikking te stellen ten behoeve van een hennepkwekerij. Via brieven of gewoon langs de deur vindt de benadering plaats. De criminelen zijn dan bereid 500 of 1.000 euro contant per maand te betalen om een pand te mogen gebruiken. Landbouworganisatie LTO bevestigt deze ontwikkeling.³ Zij horen met regelmaat van de mensen in het veld dat criminelen dolgraag aan de slag gaan in leegstaande schuren en kassencomplexen. Vooral boerenbedrijven die het financieel moeilijk hebben of al besloten te hebben te stoppen, lijken gevoelig voor dit soort verzoeken. Gezien het feit dat Basisteam Heerhugowaard voor een groot deel bestaat uit 'buitengebied', zien

¹ <http://stophennepteelt.nl/het-kweken-van-hennep-is-levensgevaarlijk/>

² Spapens, Van de Bunt & Rastovac, 2007

³ <http://www.bndestem.nl/regio/breda/wietcriminelen-azen-op-brabantse-boerenschuren-1.5875671>

wij in toenemende mate dat deze praktijken zich ook in ons gebied voordoen. Wij zien dat criminelen uit het Westland gebruik maken van leegstaande schuren.

Hennep in verzorgingsgebied BT Heerhugowaard

Hennepkwekerijen worden in het basisteamgebied van Heerhugowaard zowel in bedrijfspanden als in woningen aangetroffen. Landelijk ziet men een verschuiving van grotere kwekerijen, zoals in bedrijfspanden, naar de woningen. Volgens experts is hier een waterbedeffect zichtbaar. Toen er veel in (huur)woningen gekweekt werd, zijn daar acties op ondernomen, vervolgens zag men een verschuiving naar de buitengebieden. Daar werden grotere kwekerijen in onder andere bedrijfspanden gehouden, en daar kwam toen weer aandacht voor vanuit politie en justitie. Nu is de hennepkwekerij terug in 'de bewoonde wereld': de grote kwekerij wordt verdeeld over meerdere kleintjes om aan risicospreiding te doen.

Samenwerking

Het Hennepteam Noord-Holland is een samenwerkingsverband tussen de basisteams, de regionale recherche, de informatieorganisatie, de financiële recherche en integrale partners aangesloten bij het hennepconvenant. De volume-ruiming door de basispolitiezorg zijn de basis. De informatie-organisatie analyseert en stapelt de informatie die hieruit naar voren komt. Hier komen voorstellen tot onderzoek voor de opsporing dan wel integrale RIEC-casussen uit voort. De focus bij de aanpak ligt hierbij te allen tijde op kopstukken / top X, faciliteerders en gelegenheidsstructuren en het afpakken.

Voorbeelden van huidige ontwikkelingen op het gebied van integrale samenwerking zijn:

- Het Hennepconvenant NH voor informatie-uitwisseling tussen politie en partners.
- Het stimuleren van het toepassen van het Damoclesbeleid door burgemeesters op basis van 13B Opiumwet.
- Het Stoplichtconvenant tussen politie, gemeenten en makelaarsverenigingen.
- Een convenant met de stichting fraudebestrijding hypotheek, een project ten aanzien van autoverhuurbedrijven.
- Het verkennen van mogelijkheden ten aanzien van slimme energiemeters met energiemaatschappijen.

Daarnaast:

- Is er een pilot met het team Forensische Opsporing die meegaat met ontmantelingen
- Draait er een project in samenwerking met de afdeling Milieu met de Wet Economische Delicten als uitgangspunt
- Wil men via de afdeling communicatie de media slim inzetten met betrekking tot het thema hennep.
- Intern probeert het Hennepteam de processen te optimaliseren en contacten te leggen met andere eenheden voor een innovatieve aanpak.

Ruimen en ontnemen

Alle hennepkwekerijen die worden aangetroffen op ad hoc basis of naar aanleiding van een melding worden (gepland) geruimd door collega's van het basisteam in het bijzijn van betrokken partners. Bij het ruimen wordt nagegaan hoeveel eerdere oogsten er mogelijk zijn geweest en van hoeveel wederrechtelijk verkregen vermogen er sprake is. In twee derde van de kwekerijen was sprake van ten minste één eerdere oogst. Wanneer er verdachten in beeld zijn wordt een mogelijke ontnemingsprocedure meegenomen in het strafproces. Alle partners maken hun eigen berekening: denk aan Liander die de diefstal van de stroom in rekening brengt en het UWV die mogelijk onterecht ontvangen uitkeringen teruggeeft. Hiermee worden de verdachten aangepakt waar het meest 'pijn' doet: in hun portemonnee. Bij het niet beschikbaar zijn van liquide middelen kan beslag worden gelegd op waardevolle (on)roerende goederen.

In de eenheid Noord-Holland is een verdeling gemaakt over de verschillende (basis)teams met betrekking tot de hoogte van het bedrag dat op jaarbasis ontnomen moet worden via het strafrecht.

VOORSTEL AANPAK 2017

In het kader van de integrale aanpak van ondermijning in de vier gemeenten van basisteam Heerhugowaard, is de aanpak van illegale hennepcultuur een prioriteit voor zowel gemeenten als politie. Het Basisteam Heerhugowaard wil de aanpak van Hennepcriminaliteit in het verzorgingsgebied in 2017 intensiveren. De gemeenten actualiseren momenteel het Hennepconvenant en het Damoclesbeleid, zodat het sluiten van panden als gevolg van hennepcultuur mogelijk wordt.

In 2016 zijn in het verzorgingsgebied van het basisteam Heerhugowaard circa 50 hennepkwekerijen ontruimd door het hennepteam en het basisteam. Doelstelling voor 2017 is om dit aantal te overstijgen en vervolgens waar mogelijk ook een ontnemingszaak op te zetten.

Dit moet mogelijk worden gemaakt door een meer efficiënte inzet van het basisteam Heerhugowaard en samenwerking met de vier gemeenten. Op vrijwel alle ruiming van 2016 is een bestuurlijk traject van toepassing door één of meerdere partners. Wanneer het aantal ruiming wordt opgevoerd, vergt dit uiteraard ook meer capaciteit van de betrokken partners, zowel tijdens als ná de ruiming. Belangrijk doelen zijn:

- Het waarborgen van de (brand)veiligheid in de bewoonde omgeving.
- Zoveel mogelijk wederrechtelijk verkregen vermogen te ontnemen.

L. Hofstra en M van Dam,
Teamchefs Basisteam Heerhugowaard